JUNI 2020

ROVISIE

PAPIER: VAN INKOMSTENBRON NAAR KOSTENPOST

TWEEDE PMD-SORTEER-INSTALLATIE VAN HET LAND STAAT IN ZWOLLE

"PLAATS DE INWONER IN DE ROL VAN WELWILLENDE BURGER"

OOST GELRE VAN ZES LEVERANCIERS NAAR INTEGRAAL BEHEER BUITENRUIMTE

SAMENVATTING JAARVERSLAG 2019

Beleving

BELEVING / "WE VERWACHTEN DE LANDELIJKE DOELSTELLING VAN 2025 AL EERDER TE HALEN" / ROVA DAAGT INWONERS UIT TE CONSUMINDEREN / INTERNE BIJEENKOMSTEN VERGROTEN KENNIS BEHEER BUITENRUIMTE / ROVA, EEN AANTREKKELIJKE WERKGEVER NU EN IN DE TOEKOMST / PROJECTTROTS

Verbonden ■ Vakmanschap ■ Vooruitstrevend

ROVA

mooi voor elkaar.

Inhoudsopgave

Voorwoord
Voorwoord 03

Olst-Wijhe verwacht de landelijke doelstelling van 2025 al eerder te halen.
Gemeente en ROVA om tafel 04

“Wij dragen bij aan een mooi afscheid”
Projecttrots 07

ROVA daagt inwoners uit om te consuminderen
ROVA in beeld 08

Oost Gelre van zes leveranciers naar integraal beheer buitenruimte
Gemeente over ROVA 10

Samenvatting jaarverslag 2019
Beleving 13

“Beplanting kiezen is vakwerk”
Projecttrots 17

“Plaats de inwoner in de rol van welwillende burger”
Inspirerend voorbeeld 18

Papier: van inkomstenbron naar kostenpost
Landelijke ontwikkelingen 20

Tweede pmd-sorteerinstallatie in het land staat in Zwolle
Partnerverhaal 22

“We zijn klaar voor de eikenprocessierups”
Projecttrots 25

Cirkelwaarde
Blik op de toekomst 26

Interne bijeenkomsten vergroten kennis beheer buitenruimte
Blik op de toekomst 27

ROVA, een aantrekkelijke werkgever nu en in de toekomst
Blik op de toekomst 27

Redactie
NV ROVA Holding

Teksten
ROVA
MCM tekst

Fotografie
Rick Meinen Studio

Vormgeving
VILLA5

Drukwerk
Koninklijke
Van der Most BV

Wilt u reageren?
U kunt met tips, reacties en vragen bellen met *(038) 427 37 35* of mailen naar *voorlichting@rova.nl*.

VOORWOORD

Beleving

In deze Rovisie staan we uitgebreid stil bij ons jaarverslag over 2019. Het jaarverslag geeft een mooi overzicht van wat we in 2019 bij ROVA gedaan hebben. Het thema dat daarbij hoort is “Beleving”.

De beleving van voorjaar 2020 is wel een heel andere beleving dan die we in 2019 gewend waren. Tijden zijn door het coronavirus veranderd. We krijgen in ons privéleven en ook in ons werk te maken met uitdagingen die we hiervoor nog niet kenden. Grote uitdagingen, maar ook kleinere. Zo was het soms een uitdaging een magazine als dit te maken en tegelijkertijd ook de richtlijnen van regering en RIVM op te volgen.

Grotere uitdagingen zien we vooral buiten. Hoe kunnen we veilig ons werk blijven doen? We zijn door de regering niet voor niets als een vitale branche benoemd. Ons werk doet er toe. Gelukkig kunnen we met extra maatregelen en hulp van onze inwoners en gemeenten het werk blijven doen. Met elkaar klaren we de klus. Ik heb groot respect voor ieder individu bij ROVA dat juist in deze moeilijke tijden het beste uit zichzelf weet te halen. Grote klasse. En ik heb een even groot respect voor onze inwoners en gemeenten die op vele verschillende manieren hun waardering hebben geuit voor het werk van onze mensen op straat, in de parken, op de milieubrengstations en bij het Klantcontactcentrum. Onze mensen stellen deze blijken van waardering erg op prijs.

Ondertussen werken we hard aan het uitvoeren van de plannen die we voor dit jaar hebben gemaakt. En dat is nodig, want we willen immers onze strategische doelen die we voor de periode 2020-2025 hebben bepaald stap voor stap realiseren. In de afgelopen periode heb ik in het kader van mijn introductieronde met vele gemeenten en medewerkers gesproken over ROVA. Mijn conclusie? Wat een prachtig bedrijf is ROVA! Zeer tevreden klanten en trotse, loyale medewerkers. Mooie circulaire doelstellingen. Ambitieus om de dienstverlening voortdurend te verbeteren en te verbreden. De ROVA-medewerker is trots én kritisch tegelijk. Een prachtige basis om samen, tijdens en na het corona-tijdperk, verder te groeien als mens en organisatie.
Door hier volop mee aan de slag te gaan, gaan we op weg naar een nieuwe balans. Een balans tussen corona, 1,5 meter, het dagelijkse leven, het werk en de toekomst.

Bij dit alles is het allerbelangrijkste: met elkaar gezond blijven. Pas goed op elkaar en zorg voor elkaar! ■

Michel Frequin
Algemeen directeur a.i.

“We verwachten de landelijke doelstelling van 2025 al eerder te halen”

Gemeente Olst-Wijhe voerde afgelopen jaar als eerste ROVA-gemeente omgekeerd inzamelen in het hele buitengebied in. Barbara Luijters (team leefomgeving gemeente Olst-Wijhe) en Suzan Harberink (projectleider ROVA) vertellen hoe ze dat samen hebben aangepakt.

Barbara Luijters

Team leefomgeving gemeente Olst-Wijhe

Wat is jullie doel met omgekeerd inzamelen in het buitengebied?

BARBARA LUIJTERS: “De landelijke VANG-doelstellingen voor 2020 - een afvalscheidingspercentage van 75 procent en een maximum van 100 kilo restafval per inwoner per jaar - zijn in 2018 behaald. De doelstelling voor 2025 is: 90 procent en 30 kilo. Daarmee zijn we ook al goed op weg, met momenteel 55 kilo restafval per inwoner per jaar. Nu we omgekeerd inzamelen in het buitengebied, verwachten we de doelen voor 2025 volledig te realiseren. Grondstoffen zoals pmd en gft halen we in de hele gemeente overigens al huis-aan-huis op en in de kernen wordt al sinds 2016 omgekeerd ingezameld.”

SUZAN HARBERINK: “Omgekeerd inzamelen richt zich op het nog beter scheiden van grondstoffen aan huis. Doen inwoners dat goed, dan hoeven ze weinig tot geen restafval weg te brengen.”

BARBARA LUIJTERS: “In onze gemeente gold al diftar, waarbij inwoners betalen voor het afvoeren van hun restafval. De combinatie van omgekeerd inzamelen en diftar werkt. Soms zijn inwoners zelf verbaasd over de kleine hoeveelheid restafval en de grote hoeveelheid pmd.”

Wat maakt omgekeerd inzamelen in het buitengebied anders dan in de kernen?

SUZAN HARBERINK: “Het buitengebied van Olst-Wijhe is een groot oppervlak met slechts 1.739 woningen. Huis-aan-huisinzameling van restafval is daar prijzig en inefficiënt.”

BARBARA LUIJTERS: “Daarnaast heeft men in het buitengebied ander en meer afval. Zakken van het kippenvoer, oud omheiningslint, houtresten na een klus... Dat werd door sommigen bij het restafval gegooid, maar nu restafval moet worden weggebracht, wordt beter gescheiden.”

“De gemeente stak haar nek uit door als eerste omgekeerd in te zamelen in het hele buitengebied”

SUZAN HARBERINK: “Bovendien worden mensen nu ontmoedigd om verkeerde materialen bij het restafval te gooien, doordat een ondergrondse container een kleinere opening heeft dan de minicontainer aan huis. In de inwerptrommel past een huisvuilzak en dus geen voorwerpen zoals kapotte tuinstoelen. Dit stimuleert om grof huishoudelijk afval apart af te voeren.”

Hoeveel ondergrondse restafvalcontainers staan nu in het buitengebied en hoe vaak worden ze geleegd?

SUZAN HARBERINK: “Het zijn dertien containers en ze worden geleegd op basis van het aanbod. Twee keer per dag geven de containers via een signaal het aantal containeropeningen door aan ROVA. Bij circa tachtig procent van de capaciteit wordt leging ingepland.”

Hoe zijn de plekken voor de ondergrondse containers gekozen?

BARBARA LUIJTERS: “Onze medewerker fysieke infrastructuur heeft aandachtspunten opgesteld. Bijvoorbeeld verkeersveiligheid, ruimte voor het ROVA-voertuig en de mogelijkheid om überhaupt een container te plaatsen, rekening houdend met kabels en leidingen in de grond.”

SUZAN HARBERINK: “Voor vrijwel alle inwoners van het buitengebied geldt dat de containers een eind bij hun huis vandaan staan. Daarom hebben we vooral gekeken naar logische routes richting school, werk of winkel. Voor sommige adressen bleek een reeds bestaande container in een andere gemeente het handigst.”

BARBARA LUIJTERS: “Dat lag bij buurgemeenten aanvankelijk gevoelig. Logisch. ‘Andermans’ restafval afvoeren kost een gemeente extra geld.”

SUZAN HARBERINK: “ROVA registreert daarom ook het aantal stortingen door inwoners van Olst-Wijhe in de betreffende buurgemeente en verrekent dat tussen de betreffende gemeenten.”

Suzan Harberink

Projectleider ROVA

“We verwachten de landelijke doelstelling van 2025 al eerder te halen”

BARBARA LUIJTERS: “Uitwijken naar een buurgemeente was niet voor alle inwoners wenselijk. Na overleg met Plaatselijke Belang van buurtschap Marle hebben we in Marle een eigen restafvalcontainer geplaatst voor 23 huishoudens.”
SUZAN HARBERINK: “Voor zo’n kleine groep is een eigen container eigenlijk niet rendabel. We kwamen tot een compromis: een semi-ondergrondse container. Die is kleiner en goedkoper in de aanleg.”
BARBARA LUIJTERS: “Dat we zo zorgvuldig zijn omgegaan met het plaatsen van containers, heeft er waarschijnlijk voor gezorgd dat er - ook al waren er aanvankelijk vragen en bezwaren – nu nauwelijks klachten zijn.”

Hoe verliep de invoering van omgekeerd inzamelen in het buitengebied?

SUZAN HARBERINK: “We hebben een compacte projectgroep samengesteld, waarmee we snel stappen konden zetten.”
BARBARA LUIJTERS: “We hebben een kaart gemaakt met daarop de locaties van de containers. Deze kaart is rondgestuurd naar alle plaatselijk belangen voor een eerste reactie. Vervolgens waren er inloopavonden. Na inspraak van inwoners en overleg met buurgemeenten is de kaart vastgesteld.”
SUZAN HARBERINK: “Met de aannemer zijn we de containers gaan plaatsen. Ook hebben we met grasbetonblokken parkeerplaatsen in de berm gemaakt waar mensen hun auto kunnen zetten wanneer ze restafval wegbrengen.”
BARBARA LUIJTERS: “Aan al deze praktische acties ging natuurlijk ook politieke besluitvorming vooraf. Het plan heeft bijvoorbeeld zes weken ter inzage gelegen. Al met al vroeg het project een jaar tijd, van het eerste overleg tot de laatste leging van minicontainers aan huis in oktober 2019.”

Hoe hebben de gemeente en ROVA elkaar versterkt?

SUZAN HARBERINK: “De gemeente stak haar nek uit door als eerste omgekeerd te gaan inzamelen in het hele buitengebied en hield vast aan dat plan. Ook als inwoners niet direct enthousiast reageerden.”
BARBARA LUIJTERS: “Het is belangrijk om door te pakken. Dankzij ROVA konden we knopen doorhakken; als gemeente bepalen we het beleid en ROVA weet hoe het kan worden uitgevoerd.”
SUZAN HARBERINK: “Ik denk dat de andere ROVA-gemeenten nu reikhalzend uitkijken naar het inzamelresultaat van Olst-Wijhe.”
BARBARA LUIJTERS: “De eerste resultaten worden binnenkort gemeten. We verwachten de landelijke doelstelling van 2025 al eerder te halen: 30 kilo restafval per inwoner per jaar en 90 procent afvalscheiding.” ■

“Wij dragen bij aan een mooi afscheid”

“Het werk op de begraafplaats Winterswijk is meer dan groenonderhoud. Wij zijn ook aanspreekpunt voor begrafenisondernemers en nabestaanden, bespreken met nabestaanden welke plekken beschikbaar zijn, maken het graf gereed en maken na de plechtigheid het graf dicht. Tijdens de uitvaart lopen we in pak voor de nabestaanden uit naar de begraafplaats. Indien gewenst, laten we ook de kist zakken. Bij het uitstrooien van as staan wij nabestaanden ook bij. Wij hebben eer van ons werk en het geeft ons voldoening wanneer nabestaanden met een goed gevoel de begraafplaats verlaten.” ■

Links:
Wim Vrijheid
Medewerker
Beheer Buitenruimte

Midden:
Emiel Kolks
Medewerker
Beheer Buitenruimte

Rechts:
Ronnie Penterman
Meewerkend
voorman Beheer
Buitenruimte

Verbonden ■ Vakmanschap ■ Vooruitstrevend

ROVA daagt inwoners uit om te consuminderen

Minder grondstoffen gebruiken, minder afval produceren en meer hergebruiken; ROVA zet inwoners er graag toe aan. De Week van de Circulaire Economie (februari), bleek daar ideaal voor. Drie studenten Global Project and Change Management van Hogeschool Windesheim ontwikkelden de Consuminder Challenge met bijbehorend e-book. Daarmee daagde ROVA inwoners uit om te consuminderen.

ROVA interviewde vier deelnemers van de Consuminder Challenge en deelde hun verhalen via Facebook, wat veel reacties teweegbracht. De berichten op sociale kanalen zorgden voor veel interactie. Zo hebben we veel inwoners bereikt: de herkenbare anekdotes van de geïnterviewden zetten lezers aan het denken. Sommige lezers gingen zelf ook de uitdaging aan via: www.rova.nl/consuminderchallenge

André van de Zee

Sabine Kroft (rechts)

Bewust inkopen

Annemarie Stam liet zich uitdagen op het gebied van boodschappen doen. Zij gooide voorheen elke maand 4 à 5 kilo voedsel weg, soms zelfs onaangebroken porties. “Nu koop en kook ik anders: ik kijk eerst wat al in mijn kasten staat en bepaal dán pas wat we eten.”

Waar Annemarie mínder koopt, shopt Sabine Kroft in andere winkels. Zij is een van de bedenkers van de Consuminder Challenge en koopt haar kleding al jaren bij onder meer kringloopwinkels. “Voor vier korte zomerbroeken betaal ik slechts een paar euro. ‘Fast fashion’ wil ik niet meer.”

Natuurlijk huishouden

André van de Zee raakte door de challenge geïnspireerd om anders te gaan schoonmaken. Zijn keukenkast puilde uit van de chemische schoonmaakmiddelen. “Nu staan er nog maar vier natuurlijke producten: baking soda, de ecowasbal, groene zeep en azijn.” Zijn grootste uitdaging: de huishoudelijke hulp meenemen in de verandering. “Zij zwoer bij chemische middelen zoals chloor, maar wilde het wel ‘anders’ proberen. Ik hoop dat ze nu ook in andere huishoudens duurzaam gaat schoonmaken.”
Jauke Boerdam switchte op het gebied van persoonlijke verzorging naar talloze duurzame producten, waaronder haarzeep, tandenborstels van bamboe, uitwasbaar maandverband en tandenzeep. Die tandenzeep smaakte haar niet. “Bah, zeep in je mond.” Lachend sluit ze af: “Het is tegen mijn principes in, maar díe maak ik niet op.” ■

Jauke Boerdam

Annemarie Stam

Wethouder Bart Porskamp (links) en manager bedrijfsvoering Richard van Halen (rechts)

GEMEENTE OVER ROVA

Oost Gelre van zes leveranciers naar integraal beheer buitenruimte

Gemeente Oost Gelre transformeerde haar beheer van de buitenruimte in krap een jaar naar integraal beheer, met ROVA als aannemer. Wethouder Bart Porskamp en manager bedrijfsvoering Richard van Halen van gemeente Oost Gelre vertellen hoe dit lukte.

"Gemeente Oost Gelre had tot 1 januari 2020 zes leveranciers voor het beheer van de buitenruimte", zegt Richard van Halen, manager bedrijfsvoering gemeente Oost Gelre. "De kwaliteit was prima, maar we wilden naar integraal beheer."

"Bovendien wilde de gemeente het beheer van de buitenruimte quasi inbesteden", vult wethouder Bart Porskamp aan. "En omdat de gemeente aandeelhouder is van ROVA, besloten we behalve de inzameling van grondstoffen ook het beheer van de buitenruimte aan ROVA over te laten."

Voordelen integraal beheer

Integraal beheer brengt als voordeel met zich mee dat werkzaamheden kunnen worden gebundeld. “Denk aan combinaties van schoffelen, snoeien, zwerfafval opruimen en het ledigen van straatkolken”, geven Porskamp en Van Halen een voorbeeld. “Het is handiger, kostenefficiënter en duurzamer, want het vermindert ook het aantal bewegingen met voertuigen.”

Politieke besluitvorming

Voordat de overgang naar ROVA concreet kon worden, moest de gemeenteraad daarmee instemmen. “En we moesten als gemeente investeren in ROVA’s ‘buitenruimte-tak’. Van de grondstoffentak waren we al aandeelhouder”, zegt de wethouder.

“Integraal beheer is handiger, kostenefficiënter en duurzamer”

“Tijdens die politieke besluitvorming zijn we al begonnen het project op te tuigen. Zodoende hadden we ruim een halfjaar de tijd, in aanloop naar 1 januari 2020”, zegt Van Halen. “Normaal gesproken vraagt zo’n traject twaalf tot veertien maanden. Met een programmateam, met medewerkers van de gemeente én van ROVA, hebben we het project tot een succes gemaakt.”
“Dat tempo, dat was prima”, zegt Porskamp. “Als college hadden we echter duidelijke uitgangspunten. Eén daarvan was: de mensen die het werk in de buitenruimte deden, moesten op een rustige en prettige manier kunnen meeverhuizen naar ROVA.”

Gefaseerde overgang

In de buitenruimte werkten via leverancier Hacron Groen 22 mensen die oorspronkelijk een afstand tot de arbeidsmarkt hadden. “Vanwege hun behoefte aan structuur en duidelijkheid hebben we de overgang gefaseerd gedaan. Op 1 januari is een deel van de mensen bij ROVA in Lichtenvoorde begonnen. In Groenlo is de rest per 1 april onder aansturing van ROVA gekomen”, zegt Van Halen. “Hacron verdient complimenten; ondanks dat hun contract afliep, hebben ze er alles aan gedaan om hun medewerkers een ‘zachte landing’ bij ROVA te geven. Samen met onze sociale dienst en ROVA hebben ze gezorgd dat iedere medewerker op zijn plek kwam”, aldus de wethouder. “Die aanpak van de verschillende partijen samen, gaf mij vertrouwen.”

ROVA

Dat vertrouwen ontstond daarnaast ook door het overleg dat op verschillende niveaus werd gevoerd tussen ROVA en gemeente Oost Gelre. “Ook op bestuurlijk niveau; Coert Peters en Victor van Dijk (respectievelijk manager bestuurlijke en juridische zaken en toenmalig directeur ROVA) kwamen hier geregeld op bezoek.”
Wat binnen het programmateam beviel, is het praktisch meedenken, zegt Van Halen. “Als wij een verzoek of idee hadden, had ROVA vaak een oplossing die net zo goed was én vaak goedkoper.”

“Hebben wij een idee, dan heeft ROVA een oplossing die net zo goed is én goedkoper”

Toekomst

Op het moment van schrijven voert een externe partij een nulmeting uit in het groen. Die wijst uit waar verschillen zitten tussen het huidige en het gewenste kwaliteitsniveau. “De gemeente zat globaal op B-niveau, met op drukbezochte locaties A. Dat blijft zo. Met de kleine plaatselijke verschillen gaat ROVA aan de slag”, zegt Porskamp. Hij verwacht dat ROVA in de nabije toekomst ook een rol krijgt in het verder integreren van afval, grondstoffen en beheer buitenruimte.

“ROVA bedient meerdere gemeenten op deze thema’s en is aangesloten bij landelijke overleggen over bijvoorbeeld de transitie van afval naar grondstoffen.”
Van Halen ziet de rol van ROVA in de toekomst veranderen. “Die verschuift van uitvoerder naar regiepartner voor de gemeente. Dan prikt een buurtschap bijvoorbeeld zelf zwerfafval of beheert een dorp zelf het groen in de buitenruimte, met dien verstande dat ROVA adviseert hoe dat het beste kan.”

Implementatie beheer buitenruimte

In ruim een halfjaar het beheer van de buitenruimte implementeren in een gemeente. Voor die uitdaging stond het team van ROVA medio 2019. Extra aandachtspunt was de overname van een groep werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Voor ROVA is dat bekend terrein; het begeleiden van deze doelgroep hoort bij het inclusief ondernemerschap waar ROVA voorstander van is en ervaring mee heeft. In de maanden in aanloop naar de overgang heeft ROVA onder leiding van projectleider Ton Lesscher van Antea Group de werkzaamheden geïnventariseerd: welke taken zijn het, hoeveel tijd vraagt het en wat is het budget. Toen op 15 oktober 2019 de ‘go’ van de gemeenteraad kwam, kon ROVA op basis van het reeds gedane voorwerk direct vacatures uitzetten en de dienstverleningsovereenkomst met Oost Gelre maken.

Het beheer van de buitenruimte valt nu onder de verantwoordelijkheid van ROVA en bestaat uit: groenonderhoud, onkruid verwijderen, straten vegen, kolken reinigen, strooiwerkzaamheden, boomverzorging en onderhoud van sportaccommodaties. Die laatste twee taken worden nog gedaan door de voormalige aannemer onder contract bij ROVA. Later wordt in overleg met gemeente Oost Gelre het moment van praktische overdracht bepaald. ■

SAMENVATTING
JAARVERSLAG 2019

BELEVING

ROVA staat midden in de maatschappij. Als kennispartner én uitvoeringsorganisatie werken wij samen met gemeenten en inwoners aan het beheer van de buitenruimte en de inzameling en recycling van huishoudelijk afval.

Bij onze werkzaamheden hebben we geleerd steeds meer naar onze eigen dienstverlening te kijken door de ogen van de inwoners om te kunnen groeien naar belevingsgestuurd werken. Dit vraagt een andere manier van plannen en monitoren. Van prestatiemeting op basis van frequentie en op datum geplande werkzaamheden (input), naar het meten van klanttevredenheid en -beleving (output en outcome). De behoefte bestaat aan inzicht in de relatie tussen de feitelijke kwaliteit en de door de klant beleefde kwaliteit.

Om te sturen op beleving moeten we dus weten waar de behoeften van gemeenten en inwoners liggen en hoe zij onze dienstverlening ervaren. Niet voor niets meten wij met onze gemeenten tweejaarlijks de inwonerstevredenheid en spreken wij regelmatig met gemeenten over hun ervaringen. We gebruiken meldingen van ons klantcontactcentrum om samen met de collega's van de uitvoering de klantbeleving te verbeteren. We bieden inwoners de mogelijkheid actief mee te werken aan een schone buitenruimte en betrekken hen bij beleidsveranderingen via buurtbijeenkomsten. We laten leerlingen en inwoners door onze educatie en voorlichting in de praktijk beleven wat ons werk inhoudt. Dit en veel meer doen wij om in nauw contact te blijven met onze gemeenten en inwoners en bij hen een positieve beleving te realiseren.

Dat lijkt makkelijk, maar het vraagt een andere benadering dan we gewend zijn. Beleving vraagt namelijk de bereidheid én capaciteit ons te verdiepen in de ander, te kijken door de bril van de ander. De tijd van alleen zenden is voorbij. Het gaat om de echte verbinding maken. Om zichtbaar, aanspreekbaar, beschikbaar én bereikbaar te zijn. Om eigenaarschap te tonen en verantwoordelijkheid te nemen om samen te werken aan die mooie, schone leefomgeving. Dat is waar wij voor staan en gaan. Daarom heeft ons jaarverslag dit jaar als thema 'Beleving'. In de volgende pagina's informeren wij u op hoofdlijnen over het verslagjaar. Het volledige jaarverslag kunt u lezen op **www.rova.nl/jaarverslag** ■

Michel Frequin
Algemeen directeur a.i.

ROVA in 2019

Gemeenten

Werken aan minder afval, meer en kwalitatief betere grondstoffen

In nauwe verbondenheid met gemeenten en inwoners werken we aan het terugdringen van de hoeveelheid restafval en het optimaliseren van onze inzamelsystemen. Hoewel de meeste ROVA-gemeenten de VANG-doelstelling voor 2020 hebben behaald (max. 100 kg restafval per inwoner per jaar), zien we nog steeds voldoende mogelijkheden voor preventie en afvalscheiding. Het verbeteren van de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen is hierbij een speerpunt.

Ontwikkeling afval en grondstoffen in kg per inwoner per jaar

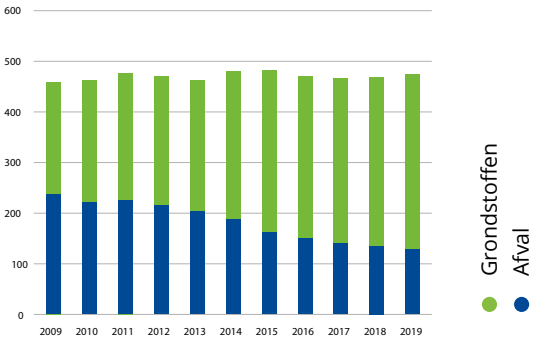

Sinds de oprichting van ROVA voeren we samen met onze gemeenten actief beleid op het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Deze grafiek toont de gestage daling in de hoeveelheid restafval en daarentegen de stijging van gescheiden ingezamelde, herbruikbare grondstoffen.

Gemeente	Aantal aansluitingen	Aantal inwoners	Scheidings-percentage	Kg restafval per inwoner	Aantal gemeenten dat VANG-doelen 2020 heeft berekt
2019	356.222	856.097	73%	109	82%
2018	351.626	850.974	71%	116	82%

Organisatie

Personeel

Medewerkers in dienst

(2018: 396)

Gemiddelde leeftijd

(2018: 46,8)

Ziekteverzuim

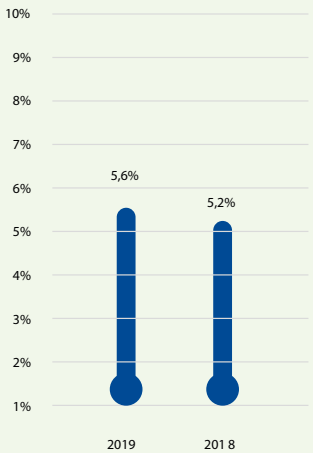

In 2019 steeg het ziekteverzuim licht naar 5,6% *(2018: 5,2%)* door een toename van middellang en lang verzuim. De meldingsfrequentie was in 2019: 0,94 *(2018: 0,93).*

Sociale participatie

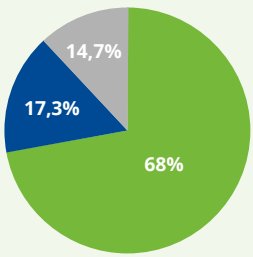

- Vast personeel *(2018: 67,2%)*
- inhuur *(2018: 19,5%)*
- Bijzondere doelgroepen *(2018: 13,3%)*

Bijna 15% *(2018: 13,3%)* van onze ureninzet wordt geleverd door medewerkers uit sociale participatiegroepen.

ROVA in euro's

€ 85,2
Omzet in mln. euro
(2018: € 80,3)

€ 5,7
Resultaat in mln. euro
(2018: € 5,8)

€ 181
Gemiddelde afvalstoffenheffing
(2018: € 174,52)

Inwoners en communicatie

Klantcontactcentrum

Ons Klantcontactcentrum heeft via diverse kanalen contact met inwoners over onze activiteiten. Dit gaat vooral om dienstverlening zoals het ophalen van grofvuil en grof tuinafval, het aanvragen van inzamelkalenders, milieupassen en minicontainers. Een deel van de contacten behelst klachten over de dienstverlening. In 2019 waren dat gemiddeld 2,1 klachten per 1.000 aansluitingen.

Telefoon:	Mail:	Chat:	Social media:	Whatsapp:
170.836	19.549	10.598	8.010	5.898

Mooi Schoon

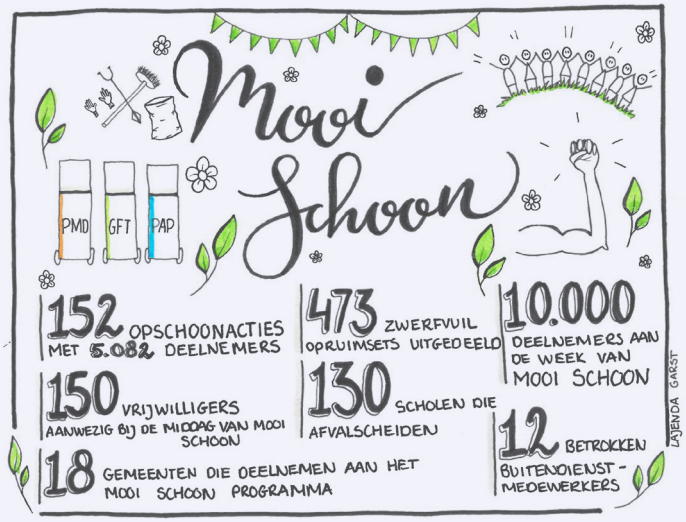

Succesvolle eerste Middag van Mooi Schoon

Op 12 oktober vond de eerste Middag van Mooi Schoon plaats, om iedereen die zich inzet om zwerfvuil te voorkomen en op te ruimen te bedanken en te inspireren. Met ruim 150 aanwezigen was die middag een groot succes.

Omzetverdeling 2019 naar productgroep

- Afval en grondstoffen
- Beheer buitenruimte
- Overig

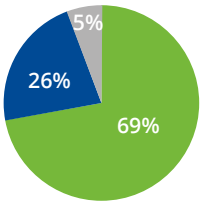

Verbinden door dialoog

Klantcontacten en ook educatie en voorlichting zijn belangrijke instrumenten om verbonden te blijven met de omgeving om ons heen. Onze Groentour is al jaren succesvol voor de groepen 6, 7 en 8 van de basis-scholen. In 2019 hebben wij in totaal 7.000 leerlingen in onze educatielokalen in Amersfoort, Winterswijk en Zwolle ontvangen.

Ook ontvangen we regelmatig bestuurders, ambtenaren en inwoners van de gemeenten, studenten van middelbaar en hoger onderwijs en overige geïnteresseerden vanuit ons netwerk.

- Algemeen
- Voortgezet/middelbaar/hoger onderwijs
- Professioneel/zakelijk

Totaal
1.255 deelnemers

Strategische doelen 2025: Gedreven door Waarde

Afval en Grondstoffen	Beheer Buitenruimte
Minder verspilling van natuurlijke grondstoffen	Uitbreiding van onze BBR-activiteiten naar meerdere gemeenten
Betere verwaarding van ingezamelde afvalstoffen	ROVA als kennispartner en adviseur leefomgeving
Optimaliseren van onze inzamelsystemen	Leefbare, schone buurten
Hogere klanttevredenheid	Meer en betere openbare groenvoorzieningen
Duurzamere bedrijfsvoering	Intergraal beheer

Partner in de buitenruimte

In 2019 hebben wij onze BBR-gemeenten breed geadviseerd en ondersteund bij beheer en onderhoud van de buitenruimte (BBR). Met de gemeente Zwartewaterland hebben wij het groenbeleidsplan geactualiseerd. Deze werd medio 2019 unaniem door de gemeenteraad aangenomen. Voor de gemeente Zwolle stelden we een bomenbeheerplan op voor planmatiger beheer en onderhoud. En werkten we samen aan een belevingsonderzoek. Resultaten in drie Zwolse wijken laten zien dat de inwoners zeer tevreden zijn met hun buitenruimte. Met de gemeente Winterswijk stelden we een nieuw monitoringsplan op.

In 2019 besloot de gemeente Oost Gelre op BBR-gebied met ons samen te werken voor een meer integrale aansturing van de onderhoudstaken. De wens voor meer inzet van bijzondere doelgroepen, meer benutten van de mogelijkheden van inwonerparticipatie en de noodzaak tot bezuinigen, leidden tot dit besluit.

CirkelWaarde: grondstoffenalliantie van AVU, Circulus-Berkel en ROVA

Binnen CirkelWaarde werken we in het Handelshuis (vermarkting van de grondstofstromen) en het Expertisecentrum met beide partners samen aan betere benutting van grondstoffen.

In dit Expertisecentrum onderzochten we of straatkolken gemaakt kunnen worden van gerecyclede huishoudelijke verpakkingskunststoffen. Ook verkenden we opties voor luierrecycling en stelden we samen met collega-bedrijven een 8-punten-plan op als onderdeel van een publieke visie op een circulaire textielketen. Deze visie is in februari 2020 overhandigd aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

#Terugwinnaars: verbetering grondstoffenkwaliteit

Om de kwaliteit van onze grondstoffen te verbeteren en zo de recycling te stimuleren, lanceerden we in september het programma #Terugwinnaars. Het programma kent drie sporen: monitoring, communicatie en controle/handhaving. Per gemeente bepalen we wat nodig is, kijken we wat werkt en leren we al doende van onze ervaringen. Samenwerking tussen inwoners, gemeenten en onze eigen medewerkers is hierbij cruciaal. ■

NV ROVA Holding
Juni 2020

Postbus 200, 8000 AE Zwolle
038 427 37 02
info@rova.nl / www.rova.nl

mooi voor elkaar.

JAARVERSLAG 2019 BELEVING

“Beplanting kiezen is vakwerk”

“Ik zorg bij ROVA voor de aanschaf van bomen, heesters en vaste planten. Ik heb jarenlange ervaring in de boomkwekerijmarkt. Gemeenten adviseer ik over soorten en formaten beplanting en over beplantingsconcepten. Denk bijvoorbeeld aan insectvriendelijke beplanting, vaste planten of bollenmengsels. Is een specifieke boom of heester nodig, dan heb ik een netwerk van kwekers die mij adviseren. Het geeft me voldoening als ik de juiste soort kan vinden en de opdrachtgever tevreden is! Om onze kennis te delen met gemeenten en landschapsarchitecten, organiseren we jaarlijks een bezoek aan een kwekerij. Elk jaar met een ander thema, zoals meerstammige solitairheesters, klimaatbomen of kleine stadsbomen. Deze sessies worden zeer gewaardeerd!” ■

Wim Dekker

Senior medewerker inkoop Beheer Buitenruimte

Verbonden ■ **Vakmanschap** ■ Vooruitstrevend

Luuk Bos

“Plaats de inwoner in de rol van welwillende burger”

“Als het om afval gaat, handelt de gemiddelde Nederlander onbewust en vanuit gemak. Een voorbeeld: hij brengt zijn zak restafval keurig naar de ondergrondse container, maar als die vol is, zet hij de zak ernaast. Het goede nieuws is, dit onbewust aangestuurde gedrag is te beïnvloeden.” Aan het woord is Luuk Bos, gedragspsycholoog bij adviesbureau D&B en gespecialiseerd in afval en milieu.

De psycholoog baseert zijn projecten voor gedragsbeïnvloeding op de wetenschap dat de mens basisbehoeften heeft, waaronder keuzevrijheid, verbondenheid, een positief zelfbeeld, zekerheid en energiebehoud. Bos licht ‘positief zelfbeeld’ toe ter verduidelijking: “In een wijk met veel bijplaatsingen gingen we de deuren langs met de vraag ‘vind je het fijn om in een schone wijk te wonen?’ Vervolgens vroegen we de mensen om een sticker boven hun deurbel te plakken met de tekst ‘ik ben voor een schone wijk’. De afbeelding van die sticker lieten we terugkomen op de ondergrondse container. Het aantal bijplaatsingen verminderde direct. Simpelweg omdat deze mensen zichzelf anders ‘hypocriet’ vonden.”

Gedrag begrijpen

Om tot zo’n interventie te komen, wil Bos eerst begrijpen hoe het betreffende afvalprobleem is ontstaan. “We observeren het gedrag, gaan in gesprek met inwoners en checken de locaties. Zien we bijvoorbeeld rond een ondergrondse container allemaal scheve paaltjes en kapotte tegels, dan kan dat de uitlokkende factor zijn. Want een kapotte omgeving laat zien dat normen worden overschreden. En dan gaan mensen ook de afvalnormen overschrijden. Onbewust.”

Welwillende burger

Gedragsbeïnvloeding richt zich volgens Bos op de groep met het ongewenste gedrag. Een veelgebruikte techniek daarbij is ‘altercasting’: de ander in een rol plaatsen om zijn gedrag te sturen. In dit geval de rol van welwillende burger. “Want veruit de meesten willen het echt goed doen én mensen hebben behoefte aan een positief zelfbeeld. Help ze dus om het ook daadwerkelijk goed te doen. Een prullenbak bijvoorbeeld, moet opvallen. Daarnaast, laat zien hoe het moet.

“De meesten willen het goed doen. Help ze om dat ook daadwerkelijk te doen”

Het liefst met symbolen, want het menselijk brein verwerkt plaatjes sneller dan woorden. Om mensen te helpen grofvuil goed aan te bieden, kun je drie symbolen tonen: 1 kapot meubilair, 2 het telefoonnummer van ROVA en 3 een vrachtwagen die het ophaalt, met het woord ‘gratis’.”

Sancties

Sancties uitdelen, raadt Bos alleen aan bij de kleine groep bewuste vervuilers. “Bij de welwillende burgers kan het namelijk tot weerstand leiden.” Om toch een voorbeeld te geven, schetst Bos: “In een wijk met veel bijplaatsingen, hebben we gele stickers op die zakken geplakt, met de tekst ‘dit afval is onder inspectie, u riskeert een boete’. De zakken waren snel weg.”

Waardegestuurd gedrag

Een trend op het gebied van gedragsbeïnvloeding in afval- en milieuland, is ‘inzetten op waardegestuurd gedrag’. “Zo ontstond in de Amerikaanse staat Texas de campagne ‘Don’t mess with Texas’”, vertelt Bos. “De gemiddelde Texaan is namelijk trots op Texas, maar heeft geen interesse voor afval en milieu. De boodschap was: gooi je afval op de grond, dan ‘mess’ je met Texas.” Zo koppelden ze een waarde (houden van Texas) aan gedrag (afval in de bak gooien). ■

“Wil je inwoners die je iets oplegt of Inwoners die het uit zichzelf goed doen?”

Tips van de gedrags-psycholoog

- Voorkom het woord ‘niet’, want ons brein verwerkt het minder goed. In de zin ‘piepschuim hoort niet bij het pmd’, ontstaat dus juíst een associatie tussen piepschuim en pmd.
- Voer veranderingen in kleine stappen door. Richt je bij omgekeerd inzamelen bijvoorbeeld eerst op de grondstoffenstroom die het meest op de kilo’s restafval drukt.
- Toon empathie. Dus als er weerstand is tegen de verandering, laat dan zien dat je dat begrijpt. Pas daarna kan men luisteren naar je verhaal.

Papier: van inkomstenbron naar kostenpost

Papierinzameling verandert van inkomstenbron naar kostenpost. Wat is veranderd, waar staan we nu en wat wordt de toekomst?

De marktprijs voor oud papier en karton (opk) is in ruim een jaar tijd gedaald van 75 euro per ton in januari 2019 naar 20 euro per ton in maart 2020 (figuur 1). Door die opbrengstderving stijgen de netto-inzamelkosten voor opk. Ook de coronacrisis heeft hoogstwaarschijnlijk negatieve effecten op de opk-markt, omdat im- en export van opk verder afnemen en de opslag toeneemt.

Oorzaken waardedaling

De waardedaling is een gevolg van meerdere ontwikkelingen. Denk daarbij aan:

- vervuiling van karton, want vervuild karton wordt verbrand en kost dus geld in plaats van dat het wat oplevert;
- afnemende opk-kwaliteit, want het aandeel karton neemt toe door toenemende pakketbezorging en het aandeel grafisch papier neemt af vanwege minder printen;
- het Europese opk-overschot, want overheden in Zuidoost-Aziatische landen (waaronder China) verbieden de import van materiaal met meer dan 0,5 procent vervuiling. Daardoor overstijgt het aanbod van opk de huidige verwerkingscapaciteit in Europa.

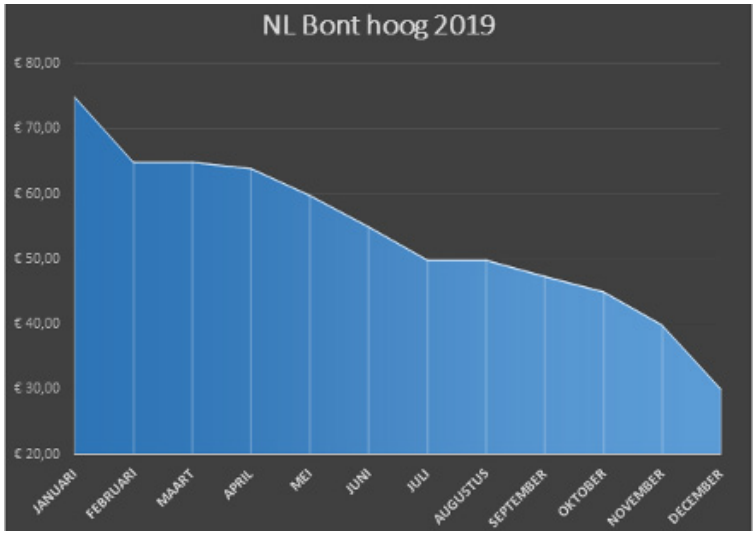

Figuur 1: Ontwikkeling marktprijs oud papier in 2019 voor de kwaliteit die ROVA inzamelt (NL Bont). Prijs per 1.000 kg aangeleverd opk, in €.

Hoe werkt het inzamelen en recyclen van opk?

In Nederland zamelen we 87 procent van het opk gescheiden in. Hiermee overstijgen we de doelstellingen van de EU en van Nederland (respectievelijk 60 en 75 procent gescheiden opk-inzameling). Het papier en karton dat in Nederland wordt geproduceerd, bestaat voor 85 procent uit opk. Voor het recyclen van opk zijn naast opk nieuwe houtvezels nodig. De vezels in papier zijn na ongeveer 7 keer recyclen te kort om nieuw papier mee te produceren.

Betere verwaarding

Omdat de inzameling van opk nu minder rendabel is, stoppen veel maatschappelijke organisaties ermee. In CirkelWaarde (zie ook pagina 26) werkt ROVA samen met AVU en Circulus-Berkel aan betere verwaarding van onder andere opk. ROVA deelt haar kennis en ervaring met gemeenten en heeft via het Handelhuis per 1 april 2020 nieuwe contracten voor de afname van opk gesloten. Door deze contracten zijn de CirkelWaarde-partijen de komende jaren voorzien van voldoende inzamel- en verwerkingscapaciteit voor opk.

Kansen lange termijn

Prijsontwikkelingen op de lange termijn zijn onder meer afhankelijk van de verwerkingsindustrie. Als de verwerkingscapaciteit toeneemt, verdwijnt het overschot op de Europese markt en stijgen de opk-prijzen. Het is echter de vraag of en wanneer dit gebeurt. Bovendien is papierproductie niet per se de ideale oplossing. Er is immers een grens aan de vraag naar papier. Plus, de papierproductie is milieuvervuilend; 0,5 procent van het totale watergebruik in Nederland gaat naar de papierindustrie. Daarnaast kost het drogen van het papier veel energie.
ROVA zoekt dan ook kansen voor de lange termijn. Daarbij wordt verder gekeken dan naar alleen het huidige systeem. Het expertisecentrum van CirkelWaarde verkent andere mogelijkheden, bijvoorbeeld papierproductie zonder water. Ook wordt gekeken naar de groeiende vraag naar cellulosevezels voor andere toepassingen, van kleding tot bouwmateriaal. Zo kunnen meerdere ketens tegelijk worden gesloten.

Veranderingen op de papiermarkt: Aandachtspunten voor gemeenten

- Het inzamelen van papier wordt duurder. Dat heeft gevolgen voor de gemeentelijke begroting.
- Steeds meer maatschappelijke organisaties stoppen met inzamelen. Dat vraagt om nieuwe inzamelmethodes.
- Door het wegvallen van de opk-inkomsten hebben maatschappelijke organisaties andere financiële ondersteuning nodig, zoals garantievergoedingen of subsidieregelingen.
- Gemeenten kunnen via gedragsinterventies en sorteeranalyses grip houden op de kwaliteit van hun opk. ■

Eerste symbolische schop in de grond voor de nieuwe pmd-sorteerinstallatie

PARTNERVERHAAL

Tweede pmd-sorteer-installatie van het land staat in Zwolle

Door gebrek aan sorteercapaciteit in het oosten van het land legde een deel van het Nederlandse pmd voorheen een reis van driehonderd kilometer af naar Duitse sorteerinstallaties. Met de ingebruikname van de nieuwe sorteerinstallatie van PreZero Recycling Nederland in Zwolle, direct naast ROVA gevestigd, zijn die overbodige kilometers verleden tijd. Het is na Suez in Rotterdam de tweede sorteerinstallatie van Nederland. Aan het woord: Claudy Lejeune, Christian Kampmann en Hans Groenhuis, respectievelijk de beide bestuurders en de adviseur van PreZero Recycling Nederland.

“Elke keer fascineert het me weer. Hoe pmd op de lopende band door de sorteerinstallatie gaat en specifieke materialen, zoals aluminium blikjes, met zeventig kilometer per uur naar hun eigen stroom worden ‘geschoten’”, zegt Groenhuis.
De installatie sorteert op jaarbasis zeventig miljoen kilo pmd, met een team van tachtig mensen. PreZero Recycling Nederland sorteert het in twintig stromen, waaronder blikjes, petflessen en folie. Per stroom worden de uitgesorteerde materialen in balen geperst. Recyclingbedrijven verwerken die vervolgens tot granulaat, waarvan nieuwe producten kunnen worden gemaakt.
Om die grote hoeveelheden pmd op hoog tempo te sorteren, is de installatie in Zwolle uitgerust met

de nieuwste technieken. “Denk aan transportbanden, opzuiginstallaties, trommelzeven, infraroodscanners en magneten”, zegt Groenhuis. In totaal zijn er 24 machines met scanners die de producten herkennen en met luchtdruk de juiste transportband op schieten.

Innovatieve technieken

De installatie is uniek in zijn soort, omdat deze ook zwart plastic kan onderscheiden. Bijvoorbeeld dat van vleesbakjes. Een andere innovatieve oplossing is de infraroodscanner aan het eind van het proces. “Die doet een eindcontrole”, zegt Kampmann. “Zo nodig gaan materialen vervolgens een tweede keer door de sorteerinstallatie.”

Aanbesteding door ROVA

Een aanbesteding, die werd uitgeschreven in 2018, was de eerste stap naar de sorteerinstallatie in Zwolle. De uitvraag werd gedaan door het samenwerkingsverband Combinatie Oost-Midwaste-HVC, waarin Combinatie Oost bestaat uit ROVA, Circulus-Berkel, AVU, Area en GAD. “De opdracht werd gegund aan SUEZ en Tönsmeier. Tönsmeier werd kort daarna overgenomen door PreZero Recycling Nederland”, blikt Lejeune terug. Vervolgens ging het snel: “Terwijl de inschrijvingen op de tender werden beoordeeld, hebben wij de vergunningen en het ontwerp voor de sorteerinstallatie al voorbereid”, vervolgt hij. “Toen we een ‘ja’ kregen, konden we de aannemer snel opdracht geven om te bouwen. Zodoende begon de bouw begin 2019 en is de installatie actief sinds 1 januari 2020.”

Besparing op kilometers

De sorteercapaciteit in het oosten van het land bespaart jaarlijks ruim 700.000 transportkilometers. “Dit zijn milieudoelen waar PreZero Recycling Nederland zich ook hard voor maakt”, zegt Lejeune. “In de toekomst willen we ook in Nederland pmd gaan verwerken tot granulaat, net zoals we dat in andere Europese landen doen.”

Educatie

Ook op het gebied van voorlichting draagt PreZero Recycling Nederland graag bij. “Er heerst nog steeds een mythe: ‘je kunt afval wel apart inzamelen, maar op het eind gooien afvalverwerkers het toch weer bij elkaar’”, zegt Kampmann. “ROVA zet zijn deuren open om politici, inwoners, schoolkinderen en andere geïnteresseerden te laten zien hoe de grondstoffenstromen worden ingezameld, maar ze konden tot nu toe nog niet laten zien wat daarna met de grondstoffen gebeurt. Nu wel. PreZero Recycling Nederland stelt de sorteerinstallatie ook open voor educatie”, zegt Kampmann.

‘Design for recycling’

De tachtig teamleden van de Zwolse installatie stuiten geregeld op materialen die het sorteerproces verstoren. “Tuinslangen, tape van cassettebandjes, oude tenten en paraplu’s”, zegt Groenhuis. “Om dit te verminderen is bewustwording van inwoners nodig.” Ook aan de producentenkant is volgens hem een wereld te winnen. “We brengen ‘design for recycling’ graag onder de aandacht. Hoe beter wordt nagedacht over de materialen en technieken die worden gebruikt om verpakkingen te maken, hoe beter ze kunnen worden gerecycled.”

“PreZero Recycling Nederland stelt de sorteerinstallatie ook open voor educatie”

Baan voor de toekomst

Ten slotte stipt Lejeune de waarde van de medewerkers aan. “Ze zijn goed opgeleid om de processen in onze sorteerinstallatie te begeleiden. Bovendien zijn ze enorm betrokken. Het mooie is dat we mensen een crisisbestendige baan bieden, in een beroep dat dankzij toenemende aandacht voor de circulaire economie toekomst heeft.” ■

“We zijn klaar voor de eikenprocessierups”

“Afgelopen zomer kregen wij vanuit de gemeenten Winterswijk en Zwolle veel meldingen over de eikenprocessierups. Omdat de eikenprocessierups naar verwachting de komende jaren nog aanwezig is, hebben we een projectgroep beleid en informatie opgericht. De ROVA-website wordt voorzien van extra informatie en er is een draaiboek voor actuele berichtgeving. Zo krijgen inwoners proactief informatie, zodat zij zelf ook de overlast kunnen beperken. In Winterswijk testen we een interactieve kaart, waarop inwoners meldingen zien en kunnen maken. Dit geeft onze werkvoorbereiding overzicht, waardoor we gemeenten en aannemers sneller kunnen informeren. Dat betekent effectievere bestrijding en minder overlast.” ■

Robert van Iersel

Beleidsadviseur Beheer Buiten-ruimte

Verbonden ■ Vakmanschap ■ **Vooruitstrevend**

CirkelWaarde
grondstoffen alliantie

CirkelWaarde onderzoekt verwaarding biogene grondstoffenstroom

Onder de naam CirkelWaarde werken ROVA, Afvalverwijdering Utrecht (AVU) en Circulus-Berkel als grondstoffenalliantie aan het beter verwaarden van huishoudelijke afvalstoffen. We onderzoeken waar afval weer van waarde kan zijn. In deze Rovisie: de grondstoffenstroom biogeen.

Onder de biogene stroom vallen gft-afval (groenten, fruit en tuin) en grof tuinafval. Uit een eerdere marktverkenning van TNO bleek dat gft-afval waarschijnlijk gebruikt kan worden voor het kweken van insecten.

TNO, Wageningen University & Research (WUR) en de HAS Hogeschool in Den Bosch zijn gezamenlijk met een onderzoek begonnen, gericht op de haalbaarheid om larven van de zwarte soldatenvlieg te kweken op gft-afval. Voorwaarde daarbij is dat de risico's op verontreinigingen, zoals ziekteverwekkers en zware metalen, aantoonbaar laag zijn.

De larven kunnen mogelijk worden ingezet als eiwit voor diervoeding. Maar ook bij non-food toepassingen worden de eiwitten, vetten en chitine uit de larven gebruikt in bijvoorbeeld de chemiesector, in kunststoffen en coatings. Het onderzoek duurt ongeveer drie jaar. ROVA deelt eventuele tussentijdse resultaten.

Website CirkelWaarde live

In maart 2020 is de website van CirkelWaarde live gegaan. Meer informatie over CirkelWaarde, de stromen waar de partners aan werken en de projecten staan op www.cirkelwaarde.nl. Op deze site staat ook de webinar die CirkelWaarde in april hield over de rol van gemeenten in de circulaire economie. ■

Interne bijeenkomsten vergroten kennis beheer buitenruimte

In het beheer van de buitenruimte (BBR) ontwikkelt ROVA zich als adviseur voor de leefomgeving en kennispartner van gemeenten. Met interne kennissessies zorgt ROVA ervoor dat kennis en innovaties binnen de organisatie breed worden gedeeld.

ROVA organiseert meerdere interne kennissessies per jaar. Tijdens de eerste sessie stond de totstandkoming van het gemeentelijk beleid centraal. De gemeenten Zwolle en Zwartewaterland hebben daarna, tijdens de tweede sessie, 'klimaat in de praktijk' toegelicht. De derde kennissessie organiseerde ROVA in Winterswijk, met een praktijksessie over beheer van de buitenruimte. Ter afsluiting van 2019 gaf de vestiging Zwolle in de vierde sessie toelichting op de logistiek en het materieel voor het groenonderhoud, de reinigingstaken en de gladheidbestrijding.

Voor 2020 zijn de thema's al vastgesteld: overlast in de leefomgeving (plaagdieren), biodiversiteit in het beheer (insecten), fit in de buitenruimte (sporten en spelen), bomen en veiligheid (zorgplicht en onderhoud) en integraal beheer (groenbeheerplan Zwartewaterland). De vorm waarin deze bijeenkomsten plaatsvinden, wordt vanwege de corona-maatregelen wel anders. ■

ROVA, een aantrekkelijke werkgever nu en in de toekomst!

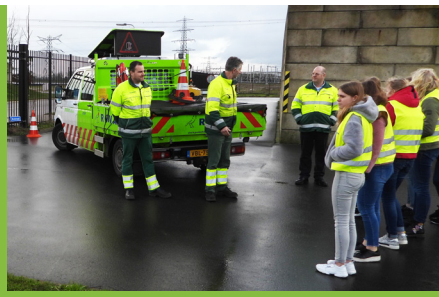

Bij ROVA werken collega's met een schat aan kennis en vakmanschap, opgedaan door jarenlange ervaring en vakspecifieke training en opleiding. De komende jaren gaat een deel van deze medewerkers met pensioen. Om in de toekomst dit werk te kunnen blijven doen en de beschikbare kennis en ervaring over te dragen op een nieuwe generatie vakmensen, maakt ROVA werk van arbeidsmarktcommunicatie.

Het doel is vakbekwame en bij voorkeur jonge talenten uit de regio aan te trekken, enthousiasmeren en te bereiken. ROVA gaat gericht aan de slag met een goede positionering op de website en sociale media en gaat samenwerkingsverbanden aan met scholen waar de doelgroep zich bevindt.
Onlangs kreeg ROVA verschillende vmbo-klassen op bezoek in het kader van hun loop baanoriëntatie. De leerlingen kregen alles te zien van zowel afval en grondstoffen als het beheer van de buitenruimte. De tieners mochten zelf ook veel doen en ervaren. Kortom: het waren positieve bezoeken die door alle partijen werden gewaardeerd. ■

ROVA

ROVA werkt als maatschappelijke onderneming samen met inwoners en gemeenten aan een mooie en schone omgeving, nu en in de toekomst.

WWW.ROVA.NL

mooi voor elkaar.